

Lag

om ändring av värnpliktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i värnpliktslagen (1438/2007) 9 § 2 mom., 15 § 3 mom., 28 § 1 mom., 36 §, 60 § 5 mom., 75 § 1 mom., 76 § 2 mom., 109 §, den svenska språkdräkten i 110 §, den svenska språkdräkten i 111 § samt 118 § 2 mom.,
av dem 60 § 5 mom. och den svenska språkdräkten i 110 § sådana de lyder i lag 510/2013 och 109 § och den svenska språkdräkten i 111 § sådana de lyder i lag 147/2010, samt
fogas till 15 § ett nytt 4 mom., till 16 § ett nytt 5 mom. och till 33 §, sådan den lyder i lag 147/2010, ett nytt 2 mom. som följer:

9 §

Tjänsteduglighet

Beslut om tjänstedugligheten fattas utifrån de uppgifter om den värnpliktige, om hans hälso-tillstånd samt om hans fysiska och mentala prestationsförmåga som kan fås

- 1) av den värnpliktige själv,
 - 2) vid undersökning som utförs av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården,
 - 3) vid lämplighetstest,
 - 4) av dem som avses i 34 och 35 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten (332/2019).
-

15 §

Tidpunkten för uppbådet och uppbådslängden samt uppbådskungörelsen

Tidpunkten och platsen för uppbådet meddelas genom en uppbådskungörelse som ska finnas till påseende på Försvarsmaktens webbsidor minst två veckor före uppbådet samt under uppbådet. Vid behov kan kungörelsen hållas tillgänglig också på något annat sätt som avses i 62 a § i förvaltningslagen (434/2003).

Från den tidpunkt som avses i 1 mom. får det genom beslut av försvarsministeriet göras nationell, regional eller lokal avvikelse, om detta är nödvändigt för att förhindra spridningen av en allmänfarlig smittsam sjukdom eller av andra särskilt vägande skäl.

16 §

Närvaroplikt vid uppbådet

Från den skyldighet att personligen närvara som avses i 1 mom. får det genom beslut av försvarsministeriet göras nationell, regional eller lokal avvikelse, om detta är nödvändigt för att

förhindra spridningen av en allmänfarlig smittsam sjukdom eller av andra särskilt vägande skäl och inte äventyrar uppståndets syfte enligt 12 §.

28 §

Tidpunkten för inledande av beväringstjänst

Beväringstjänsten ska inledas senast under det år den värnpliktige fyller 29 år. Den värnpliktige förordnas att inleda beväringstjänsten någon av de allmänna eller särskilda dagarna för inledande av beväringstjänst senast under det tredje kalenderåret efter uppståndet.

33 §

Återkallande av förordnande till repetitionsövning

Regionalbyrån kan återkalla ett förordnande om deltagande i en repetitionsövning, om det behövs för att förhindra spridningen av en allmänfarlig smittsam sjukdom eller av andra särskilt vägande skäl.

36 §

Syftet med beväringstjänsten

Under beväringstjänsten utbildas och tränas de värnpliktiga för uppgifter inom det militära försvaret, och på det sättet skapas förutsättningar för produktion av de trupphelheter som behövs i händelse av krig.

Under det inledande skedet av beväringstjänsten lärs militärpersonens grundläggande färdigheter ut, görs de behövliga lämplighets- och konditionstesterna samt bedöms beväringens lämplighet för olika tjänstgöringsuppdrag inom manskapet och för ledarutbildning.

Efter det inledande skedet ges manskapet utbildning för uppgifter inom manskapet, för sådana uppgifter inom manskapet som förutsätter speciella färdigheter samt för sådana specialuppgifter inom manskapet som ställer de högsta kraven. De som valts till ledarutbildning ges utbildning för underofficersuppgifter eller reservofficersuppgifter.

I slutskedet av tjänstgöringen ges beväringar som fått sådan utbildning som avses i 3 mom. utbildning för att kunna verka i den krigstida truppens uppgifter.

60 §

Avbrytande av tjänstgöring

Den värnpliktige ska höras personligen, om tjänstgöringen avbryts av en orsak som avses i 1 mom. Kommendören för truppförbandet beslutar samtidigt om den värnpliktiges tjänsteduglighet.

75 §

Utomlands bosatt person som är medborgare i en annan stat och är skyldig att infinna sig till uppstånd och tjänstgöring

En värnpliktig är inte skyldig att infinna sig till uppbåd eller beväringstjänst, om han har medborgarskap också i en annan stat och hans boningsort under de senaste sju åren inte har varit i Finland. En värnpliktig kan dock förordnas till tjänstgöring om han flyttar till Finland före utgången av det år under vilket han fyller 29 år.

76 §

Befrielse från beväringstjänsten på grundval av medborgarskap i en annan stat

Ett beslut enligt 1 mom. kan återkallas och personen i fråga förordnas till beväringstjänst om en väsentlig förändring i förutsättningarna för befrielsen har inträffat på grund av att den värnpliktige före utgången av det år under vilket han fyller 29 år har bosatt sig i Finland.

109 §

Begäran om omprövning

En värnpliktig får hos regionalbyrån begära omprövning av ett sådant beslut av regionalbyrån, kommandören för truppförbandet eller uppbådsnämnden som gäller tjänsteduglighet, förordnande till tjänst eller befrielse från tjänst samt av ett sådant beslut av regionalbyrån eller truppförbandet som gäller avbrytande av utbildning, avbrytande av tjänstgöring, förordnande till undersökning som klarlägger bruk av narkotika, tidpunkten för faderskapsledighet samt en förman som avses i denna lag.

Begäran om omprövning görs hos den regionalbyrå som bestäms enligt den värnpliktiges hemort. En begäran om omprövning som gäller beslut om befrielse från en repetitionsövning ska dock göras hos den regionalbyrå som har behandlat den värnpliktiges ansökan om befrielse. En begäran om omprövning som gäller uppbådsnämndens beslut lämnas in till regionalbyrån.

Bestämmelser om tidsfrist, form och innehåll i fråga om omprövningsbegäran och om förfarandet i övrigt finns i förvaltningslagen.

110 §

Besvär i omprövningsärenden och i andra ärenden som gäller värnplikten

Ett beslut i fråga om vilket omprövning enligt 109 § får begäras får inte överklagas direkt genom besvär.

I ett beslut av en regionalbyrå i ett omprövningsärende samt i andra med stöd av denna lag utfärdade beslut av huvudstaben, staben för en försvarsgren, en regionalbyrå, ett truppförband och en uppbådsnämnd får ändring sökas genom besvär hos centralnämnden för uppbådsärenden.

111 §

Hur besvär och begäran om omprövning påverkar verkställigheten av beslut

Beslut om förordnande till tjänst, avbrytande av utbildning, avbrytande av tjänstgöring och förordnande till undersökning som klarlägger bruk av narkotika verkställs även om omprövning har begärts och besvär har anförts.

118 §

Vägran att fullgöra värnplikt

Om inte något annat föreskrivs i denna paragraf, iakttas civiltjänstlagen i fråga om ett brott som avses i 1 mom. När kommandören för ett truppförband enligt vad som anges i 14 § i militära rättegångslagen (326/1983) har beslutat tillstålla åklagaren förundersökningsmaterialet rörande ett brott som gäller en beväring vägran att fullgöra värnplikt, ska beväringen genast hemförlovas. Om domstolen har förkastat ett åtal mot en värnpliktig för vägran att fullgöra värnplikt, förordnas personen inte längre att fullgöra sin värnplikt under fredstid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

Vad som i 28 § 1 mom. föreskrivs om den sista möjliga tidpunkten för inledande av beväringstjänst ska dock tillämpas endast på beväringar som inleder sin beväringstjänst efter den 1 januari 2024. Ikraftträdandet av denna lag påverkar inte beslut om inledande av tjänstgöring som har meddelats med stöd av den lag som gällde vid ikraftträdandet.

Vad som i 60 § 5 mom. föreskrivs om beslut om tjänsteduglighet som fattas av kommandören för truppförbandet ska tillämpas först från och med den 1 juli 2022.

Behandlingen av ett ärende som är anhängigt vid regionalbyrån vid ikraftträdandet av denna lag slutförs med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 16 december 2021

Republikens President

Sauli Niinistö

Försvarsminister Antti Kaikkonen